

EGENVÅRD I SKOLAN

Bakgrund

Med egenvård menas i detta sammanhang en hälso- och sjukvårdsåtgärd som legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvård bedömt att en person själv kan utföra eller utföra med hjälp av någon annan. Den egenvård som patienten utför själv eller med hjälp av någon annan som inte är hälso- och sjukvårdspersonal räknas inte som hälso- och sjukvård och omfattas därmed inte av hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Däremot är hälso- och sjukvårdens bedömning, planering och uppföljning att betrakta som hälso- och sjukvård.

Syfte

En ändamålsenlig och säker hantering av läkemedel i skolan. Att stödja barnet/ungdomen att efter ålder och mognad ta eget ansvar för sin vardag och eventuell läkemedelbehandling.

Övergripande Dokument

- Skollagen (2010:800)
- Föräldrabalk (1949:381)
- Socialstyrelsens föreskrifter om bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård. (SOSFS 2009:6)
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkemedelshantering i hälso- och sjukvården. (SOSFS 2000:1)
- Socialstyrelsens meddelandeblad 6/2013
- Skolverket Faktablad: Egenvård i förskolan och skolan. (140218)

Ansvar

Det är viktigt att behandlande legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården, förskola, skola samt vårdnadshavarna samarbetar så att egenvården fungerar så tryggt och bra som möjligt.

Hälso-och sjukvårdens ansvar:

Det är legitimerad yrkesutövare inom hälso-och sjukvården som bestämmer vilken åtgärd som kan utföras som egenvård i varje enskilt fall.

Den behandlande läkaren överlåter åt barnets vårdnadshavare att ta hand om barnets medicinering. Behandlade läkare bör ge en skriftlig anvisning med information om orsak till medicinering, läkemedel, administrationssätt och dosering.

Dokument typ: Övergripande rutin	Upprättat av: Lisbeth Andersson MLA	Gäller fr.o.m.: 140815
Dokumentnamn: Egenvård i skolan	Godkänt av: Lisbeth Andersson MLA	Utgåva nr: 2

Om det gäller behovsmedicinering ska det anges vid vilka situationer medicinen ska ges.

Om patienten behöver praktisk hjälp för att egenvården under skoltid ska den behandlande legitimerade yrkesutövaren inom sitt ansvarsområde samverka med personal i skolan.

Skolpersonalens ansvar:

Under den tid som barn och unga är i skolan har huvudmannen och personalen i skolan ansvaret för att de får den tillsyn och omsorg de behöver för en trygg och säker skolmiljö, vilket framgår av skollagen, arbetsmiljölagen och av praxis.

Tillsynsansvaret gäller även för de frivilliga institutionerna (förskolan och fritidshemmen) och är kanske som allra påtagligast i förskolan. Ansvaret för omsorgs- och tillsynsansvaret tunnas ut i och med att barnen uppnår högre ålder och mognad, men ett grundläggande tillsynsansvar kvarstår till och med gymnasiet.

Socialstyrelsen slår fast att skolan har ett ansvar för att eleverna får hjälp med sin läkemedelsbehandling i skolan, exempel på orsaker till behandling är astma, allergi, epilepsi, diabetes och

koncentrationsbrist. Barn i låg- och mellanstadiet ska inte själva förfoga över läkemedel om inte särskild överenskommelse gjorts med vårdnadshavare. Ungdomar på högstadiet får själva förfoga över sina läkemedel om vårdnadshavarna så anser. Skolan har inget eget medicinskt ansvar.

Elevhälsans ansvar:

Elevhälsan ansvarar inte för att utföra egenvård. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Den ska även stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. Elevhälsans medicinska insats bör dock ha kännedom om medicinering som inte är tillfällig för att kunna bistå rektorn med handledning och riskbedömning. Skolsköterskan har inget medicinskt ansvar i överenskommelsen.

Vårdnadshavares ansvar:

Vårdnadshavaren ansvarar för att meddela skolans personal medicinordinationer samt eventuella ändringar av dessa.

Vårdnadshavare ansvarar för att tillhandahålla de mediciner som barnet är ordinerat. Läkemedlet skall överlämnas till

Dokument typ: Övergripande rutin	Upprättat av: Lisbeth Andersson MLA	Gäller fr.o.m.: 140815
Dokumentnamn: Egenvård i skolan	Godkänt av: Lisbeth Andersson MLA	Utgåva nr: 2

skolan i originalförpackning

Rektors ansvar:

Det är rektor som ansvarar för att det finns tillgång till personal som han/hon bedömer har tillräcklig kunskap för att administrera läkemedel.

Om inte skolans personal kan utföra medicineringen på ett säkert sätt kan åtgärden inte bedömas som egenvård i skolan, ansvaret ligger då på hälso- och sjukvården.

Överenskommelse mellan vårdnadshavare och skola

I de fall egenvård behöver ske under skoltid ska informationen lämnas av vårdnadshavare, skriftligen på för ändamålet avsedd blankett. Överenskommelsen tidsbegränsas.

Detta gäller egenvård som ska ske regelbundet och dagligen som egenvård vid behov.

I komplicerade fall bör rektorn ta initiativ till möte med vårdnadshavare, personal och skolsköterska där ansvaret för läkemedelshanteringen tydliggörs, hur den ska utföras och dokumenterar det.

Förvaring

Läkemedel skall förvaras enligt tillverkarens anvisningar samt tryggt och säkert, de ska vara oåtkomliga för obehöriga och förvaras under lås.

Informationsöverföring

När egenvård är aktuellt fyller vårdnadshavare egenvårdsblankett.

1. Blankett ”Överlåtelse av medicinering som egenvård inom skolan” används vid överenskommelse om överlämnande av läkemedel när det inte gäller allergi eller diabetes.
2. Blankett: ”Handlingsplan för elev med diabetes”
3. Blankett: ”Handlingsplan för elev med akut allergisk reaktion”

Blanketten skrivs under av vårdnadshavare, rektor och personal. Blanketten förvaras tillsammans med det aktuella läkemedlet. Kopia ska lämnas till rektor och skolsköterska.

Dokument typ: Övergripande rutin	Upprättat av: Lisbeth Andersson MLA	Gäller fr.o.m.: 140815
Dokumentnamn: Egenvård i skolan	Godkänt av: Lisbeth Andersson MLA	Utgåva nr: 2